

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

51

626

Warszawa, dn. 5 stycznia 1924 r.

~~BIURO PREZYDIALNE~~
GABINET MINISTRA

Licz. 9119 / 23.G.M.1.T.

Do 1927 S.B.

Biura Scisłej Rady Wojennej

w miejscu -

Przy odpowiedzi powoływać się na powyższą liczbę.

Powołanie Komisji celem rozpatrzenia raportu b. Dcy Grupy Operacyjnej Jazdy Gen. Bryg. SAWICKIEGO Jana.

aa

Przesyłam w myśl rozkazu p. Ministra do wiadomości.

T A J N E

GENERALNY INSPEKTOR SIŁ ZBROJNYCH
SAMODZIELNY REFERAT PERSONALNY

Szef Gabinetu Ministra

Plik. zał.	Dnia / mies. / 1927 r.	Przydział
		/ Szpakowski / Generał Brygady.
Załączników	plik (7)	a.a.
Nr. sprawy	626/42	

aa

Tabela

Myslowe B. Dystryktu 8.1.24.

*51/111a
plik.*

BIURO ŚCISLEJ RADY WOJENNEJ
ODDZIAŁ V

DATA
WPEŁWU

8/XI.24.

Nr dz.

648/va

załącz.

W. T.

INSPEKTORAT ARMJI II.

Warszawa, dnia 21. XII. 1923 r.

L.dz. 1321/tj.

Tel. 171-02.

GENERALNY INSPEKTOR S.I. ZBRONNYCH SAMODZIELNY REPERAT PRZ. GONALNY	
Zat. 1.	Do pisma Nr. (L.) 626/Hu
Nr.	z dnia Do 1927

Odpis.

Pana Ministra Spraw Wojskowych

w Warszawie. -

W załączeniu przedkładam orzeczenie Komisji zwołanej na rozkaz
Min. Spr. Wojsk. L. 7469/23. G.M.l.T. z dnia 27. października 1923 r. w spra-
wie akcji Grupy Operacyjnej Jazdy w dniach 2 - 4 sierpnia 1920 r.

/-/ Żeligowski.

Generał Dywizji.

6 załączników.

Za zgodność odpisu:

J. Amerycki

L.dz. 1322/tj.

Tel. 171-02.

GENERALNY INSPEKTOR SŁUŻBY WOJSKOWYCH SAMODZIELNY INSPEKTOR II RĘKAWICZ		Odpis. -----
Zał. 2	Do pisma Nr. () 626/172	
Nr. 2	z dnia	

Pana Ministra Spraw Wojskowych

w Warszawie. -

Komisja zwołana w sprawie akcji Grupy Operacyjnej Jazdy na rozkaz Ministra Spraw Wojskowych L.dz. 7469/G.M.1.T. z dnia 27 października b.r. orzekła na podstawie wznowionego badania, przesłuchiwania świadków, jakoteż Gen. SAWICKIEGO i płk. ORZECHOWSKIEGO:

I.

1/ Upadek Brześcia i wynikły z tem ruch odwrotowy całego frontu /vidi rozkaz odwrotowy 2 Armji Nr. 4213/III. z dnia 2. VIII. 1920 roku/ utrudnił, a prawie że uniemożliwił dalsze prowadzenie pomyslnie rozwijającej się akcji przeciw Budiennemu. -

W wyniku powyższego rozkazu odwrotowego 6 D.P. już w nocy z 2 na 3. VIII. opuściła linię Bielawce - Klekotów na której stała w ścisłym kontakcie z przeciwnikiem odchodząc pospiesznie na północ.

Aczkolwiek dnia 3 sierpnia rano 2 Armja zorientowana w pomyslniej sytuacji przez Szefa Oddz. II. Sztabu Grupy Operacyjnej Jazdy mjr. Szt. FYDE przez tegoż oficera zakomunikowała Gen. SAWICKIEMU ustne rozporządzenie sprzeczne z pisemnym rozkazem odwrotowym, jednak jak wynika z powyższych przytoczonych interpretacji poszczególnych dowódców i oficerów to ustne rozkaz zwłaszcza w zestawieniu z pisemnym nie doszedł w formie dostatecznie jasnej i stanowczej, dając pole różnym rozumowaniom i tłumaczeniom /patrz załączniki Nr. 2, 3, 4 i 5./

W tych warunkach, oraz biorąc pod uwagę, że rozkaz odwrotu nie mógł wpłynąć na stan psychiczny wojsk i dowództw uważa Komisja decyzję Gen. SAWICKIEGO zamknięcia luki powstałej przez odejście 6 D.P. Grupą Operacyjną Jazdy /patrz załącznik raport Gen. ROMMLA/ za usprawiedliwioną, bardziej, że niejasna stylizacja otrzymanych z Dowództwa 2 Armji ustnych rozporządzeń w tej formie w jakiej do Gen. SAWICKIEGO doszły dopuszcza dowolność interpretacji. -

2/ Brak jednolitego Dowództwa, a mianowicie - 6 D.P. zarówno jak Grupa Operacyjna Jazdy podległe 2 Armji - wzajemnie sobie nie podporządkowane - IV. Bryg. Jazdy i 18 D.P. podległe 6 Armji a komunikowanie się 2 Armji z 6 Armją możliwe jedynie przez Warszawę doprowadziły w wyniku na małym stosunkowo obszarze na którym odbywała się akcja przeciw Budiennemu nie można było skoordynować dążących do wspólnego celu działań poszczególnych jednostek. -

Komisja czuła się w obowiązkach podkreślić powyższe ważne okoliczności, albowiem gdyby akcja przeciw Budiennemu była podporządkowana jednemu wyższemu Dowództwu na miejscu mogłaby dobieść końca z pomyslnym rezultatem, pomimo upadku Brześcia, którego odległość nie mogła wywrzeć bezśredniego wpływu na zaszkłe wypadki. -

W tym bowiem wypadku ów wyższy Dowódca działając na miejscu nie mógł bezpośrednio zorientowany w nader pomyslniej lokalnej sytuacji nie mógł powstrzymać odwrót Dywizyj Piechoty potrzebnych dla akcji zwłaszcza 6 D.P., której odwrót był początkiem udaremnienia całego planu przeciw Budiennemu, rozpoczynając w razie potrzeby odwrót o 24 godzin później spełnieniu zadań. -

3/ Faktyczny plan Gen. SAWICKIEGO powzięty wedle jego zeznania jako skutek decyzji kontynuowania akcji, a wyrażony w rozkazach wydanych 2 i 1. Dywizji Jazdy, Komisja ocenia krytycznie pod względem celowości i dostosowania do warunków terenowych, przyznając jednak, iż odejście 6 D.P. zadanie taktyczne komplikowało i czyniło je dla Grupy Oper. Jazdy wiele trudniejsze. -

4/ W sprawie braku łączności w Grupie Operacyjnej Jazdy Komisja potwierdza opinię wydaną w tej sprawie przez Najwyższą Komisję Oper. L.dz. 25/pfn. z dnia 16. XI. 1920 roku.

5/ Odwrót Grupy Operacyjnej Jazdy nie został wykonany całkiem w myśl rozkazu Armji, przyczem należy uwzględnić, że klęska pod Klekotami stworzyła nową sytuację tłumaczącą do pewnego stopnia Gen. SAWICKIEGO.

6/ Wobec powyższych wywodów Komisja orzeka, że działalność Gen. SAWICKIEGO w dniu 3 i 4. VIII. 1920 roku NIE PRZYNOŚI UJMY JEGO HONORU I NIERSKIEMU I NIE MOŻE BYĆ POWODEM DLA ODMOWIENIA MU KWALIFIKACJI NA WIEKSZEJ JEDNOSTKI JAZDY.

II.

1/ Organizacja marszu 2 Dywizji Jazdy pod dtwem płk. ORZECZOWSKIEGO na Bielawce wykazała z jego strony brak oceny taktycznej sytuacji i terenu i w rezultacie nieostrożność w przejściu przez gróblę przed otrzymaniem niezbędnych wiadomości od szwadronu wywiadowczego.

2/ Płk. ORZECZOWSKI przy pierwszym natarciu nieprzyjaciela po przejściu gróbli pod Klekótowem, nie tylko nie opanował paniki powstałej w 5 p. ułanów, przy którym osobiście się znajdował, lecz sam się dał w nią wciągnąć nie nawiązując połączenia z 2 p. szwol., który był jego odwodem.

3/ Po znalezieniu się z powrotem w Sestratynie płk. ORZECZOWSKI wykazał upadek ducha i bierność w stosunku do opanowania nieładu jaki wyniknął w 5 p. ułanów, a w rezultacie przestał czasowo dowodzić i dał się wciągnąć w fałszywy kierunek odwrotowy, co znajduje pewne usprawiedliwienia w fatalnym stanie moralnym rozbitych pod Klekótowem oddziałów.

4/ Wobec powyższych wywodów Komisja orzeka, że płk. ORZECZOWSKI w dniu 3. VIII. 1920 r. wykazał brak KWALIFIKACJI NA WYŻSZEGO DOWODCE JAZDY, ZARZUTU JEDNAK UCIECZKI Z POLA WALKI POSTAWIĆ MU NIE MOŻNA.

Zarzuty idące tak daleko są pomyłką ~~nie~~ wynikłą z tego powodu, że nie było przedtem możliwości dokładnego przeprowadzenia analizy faktów.

.....
Komisja przytem stwierdza, że opinja ta nie narusza wybitnej kwalifikacji płk. ORZECZOWSKIEGO w służbie administracyjnej.
.....

/-/ Żeligowski
Gen. Dyw. i Przewodn. Kom.

/Sosnkowski/
Generał Dywizji.

/-/ Konarzewski
Gen. Brygady.

/-/ Kawecki
Generał Brygady.

/-/ Stanisław Haller
Gen. Dyw.

/-/ G. Orlicz-Dreszer
Pułkownik.

Za zgodność odpisu:

Stanisław Haller

Z pamiętnika płk. Szt. Gen. MARYANSKIEGO

Szefa Sztabu 2-giej Armji.
-----Rozkaz Operacyjny Nr. 4213/III. m. p. 2/VIII. 1920. 18^h

Z powodu upadku Brześcia Lit. wydało Dtwo Frontu rozkaz odwrotu 2-giej Armji za Bug.

Linja rozgraniczenia między 2 a 3 armją:

Łuck po stronie 3 armji.

Torczyn po stronie 3 armji.

Zaturcy po stronie 3 armji.

Włocz. Woł. po stronie 3 armji.

Uściług Woł. po stronie 3 armji.

Linja rozgraniczenia między 2 a 6. armją.:

Brody po stronie 6 dywizji.

Kamionka Strum. po stronie 6 dywizji.

Rawa Ruska po stronie 2 armji.

Ponieważ 3 armja t. j. 3 dyw. leg. już w nocy z 2. VIII. na 3. 8. opuszcza Łuck i osiąga 3. 8. wiecz. Zaturcy, tedy musi północne skrzydło 2 armji w harmonji rozpocząć odwrot i to w ten sposób, że nastąpi zagięcie jego skrzydła do Błudowa.

Odwrot będzie się odbywał w następujących grupach:

Gupa ppłk. Dcy 8 p. piech. Leg. Bończy - Uzdowskiego.

Skład: 2 baony 8 pp. Leg.

baon podh.

1 bat. 6 d. a. k.

7 p. ułanów

Grupa rtm. Piaseckiego przechodzi pod rozkazy ppłk. Bończy.

Linja odwrotu: Błudów - Koziatyn - Skomorochy. -

1 dyw. leg.

----- Skład: oddz. tej dywizji i 3 p. ułanów

Linja odwrotu: Michajłówka - Gróchów - Łuczyce - Sokal.

6 dyw. piech.

Skład: Oddz. tej Dywizji.

Linja odwrotu: Szczurowice - Zawidcze - Radziechów - Witków - Krystynopol.

Grupa Op. Jazdy. 1 i 2 dyw. kaw., 4 Bryg. Jazdy. Linja odwrotu: w dw

grupach, a mianowicie: jedna grupa linja odwrotu 6 dyw. p. / a wie

Szczurowice - Zawidcze - Radziechów - Witków - Krystynopol, drug

grupa: Stanisławczyk, Chołojów - Kamionka Strumiłowa. -

3. VIII. osiągnięcie:

Grupa ppłk. Bończy-Uzdowskiego: Błudów, gdzie nocuje. 7 p. ułanów, który patrolami obsadza przejścia i także aż do Wyczółek odwrot maskuje, pozostaje na odcinku tym aż do 4. VIII. wieczór - poczem rozpoczyna odwrot. -

1 Dyw. Leg.

Koncentruje się w ciągu nocy z 2. 8. na 3. 8. w rejonie Michajłówk

Beresteczko - Merwa, trzymając cały dzień 3. 8. ten odcinek zaczyna

odwrot ze zmrokiem - obsadzając wszystkie przejścia na Styrcze i

3 p. uł. i osiąga Gorochów nad ranem 4. VIII.

3 p. ułanów zaczyna odwrot przed świtem 4. VIII. wszystkie oddzia

6 dyw. strzeżące przejść przez Styr dyrygują Dtwo 1 dyw. leg. pod

wództwem jednego komendanta do Szczurowiec, gdzie one obsadzają

przejścia aż do przybycia 6 dyw. piech.

6 dyw. leg.

Koncentruje się w ciągu 3. 8. w rejonie Szczurowice - Smarżów i o

ga nad ranem 4. 8. Rudeńko Lackie. -

Grupa Jazdy pozostaje aż do 4. 8. wieczór w rejonie Bókdura Berli

Sta. -----

Stanisławczyk względnie Leszniów - Grzymałówka - Merwa - Beres

ko odpierając aktywnie ataki jazdy Budiennego - poczem odchodzą

rejon Chładów - Rudeńko Lackie.

4. VIII. osiąga.

Grupa ppłk. Bończy Uzdowskiego - Koziatyn

1 dyw. Leg. - Łuczyce.

6 dyw. Leg. - Witków.

Grupa Jazdy: nad ranem 5.8. Rudeńko Lackie - Chładów.

5. VIII. osiąga.

Grupa ppłk. Bończy - Skomorochy

1 dyw. leg. - Sokal.

6 dyw. leg. - Krystynopol.

Grupa Jazdy: nad ranem 6. VIII.

Dwoma pułkami jazdy: Kamionkę Strumiłową - gdzie nawiąże łączność z oddziałami 6 armji - zaś z gros rejon Reklince - Sielec obsadzając wszystkie brody przez Bug między Kamionką Strumiłową wyłącznie z ujściem Raty do Bugu.

Tymczasowy podział odcinków.

Grupa jazdy: Kamionka Strum. wyłącznie do ujścia rzeki Raty do Bugu.

6 dyw. piech. od ujścia Raty do potoku. Koło kościoła w Konotopach.

1 dyw. leg. od rzeczonego potoka w Konotopach na półn. kraju Kryłowa.

Grupa ppłk. Bończy-Uzdowskiego od potoka na półn. kraju Kryłowa - do Uściługa wyłącznie.

Miejsca postoju Dtw Dyw. względnie Grup podadzą dotyczące Dtw jak najrychlej celem nawiązania łączności.

M.p. Dtw 2 armji 3. VIII. St. Gorochów potem Belzec stacja.

Wszystkie mosty przez Styr, jakoteż inne mosty pewną przeszkodą przedstawiające należy najgruntowniej zbudzić. Zasadniczo wymarsz nocny: godz. 22.

Dostają: Grupa Jazdy w 2 egz.

6 dyw. Leg.

1 dyw. leg.

8 p. piech.

Grupa rtm. Piaseckiego w 1 egzempl.

Za zgodność odpisu:

/-/- nieczytelny.

Za zgodność odpisu:

Handwritten signature: H. M. K. K. K.

GENERALNY INSPEKTOR SŁ ZBROJNYCH SAMODZIELNY WYDZIAŁ PER ORYGINAŁY	
Zal. 4	Do pisma Nr. (L.) 626/1920
Nr. 4	z dnia 1920 r.

Odpis z odpisu.

/wyciąg/

P r o t o k ó ł

spisany z Gen. Dyw. RASZEWSKIM Kazimierzem, jako b. Dca 2 Armji i z płk. Szt. Gen. MARJANSKIM, jako b. Szefem Sztabu 2 Armji w sprawie zarzutów czynionych Gen. Bryg. SAWICKIEMU Janowi o nieudolne sprawowanie dowództwa nad Grupą Operacyjną Jazdy, które miało być powodem klęski 2 Dywizji Jazdy pod Klekotowem dnia 3. VIII. 1920 r.

Pytanie postawione przez Gen. KAWECKIEGO:

Rozkaz Dtwo Armji Nr. 4213 przywiózł kpt. Fyda 2. 8. około godziny 4-ej Gen. Sawickiemu do Chotynia. Według relacji Gen. Sawickiego rozkaz ten miał opiewać: W razie jeżeli Brody nie zostały zajęte przez piechotę rozbić kawalerję Budiennego i objąć odcinek Styru od Huciska Turzańskiego do Narwy".

Dtwo 2 Armji podaje w piśmie Nr. 4300/III, z dnia 6. 8. 1920., że po rozkazie odwrotowym został wydany przez oficera ordynansowego telefonicznie do oficera Grupy Operacyjnej Jazdy rozkaz: "mimo to dalszego bezwarunkowego atakowania Radziwiłłowa". Przez kogo został ten telefoniczny rozkaz wydany i kto go odbierał? Czy rozkaz ten mógł dla Gen. Sawickiego wykluczyć wszelkie wątpliwości?

Czy wspomniany rozkaz 4213/III. odnośnie 6 D.P. przewidywał przed rozpoczęciem odwrotu na linję rzeki Styr - Drużkopól zakończone akcji na Brody w związku z akcją Grupy Operacyjnej Jazdy na Radziwiłłow? Czy wobec tego Gen. Sawicki mógł mieć jakies wątpliwości co do sposobu działania swą Grupą w dniu 3. VIII. ?.....

Odpowiedź: Jaką drogą rozkaz odwrotowy Nr. 4213/III. doszedł do Gen. Sawickiego nie jesteśmy w stanie dziś z pewnością skonstatować. Przypuszczamy, że wedle utartego w Dtwo 2 Armji zwyczaju - poszedł ten rozkaz tak telef. jak i piśmiennie.

O ile sobie przypominam tenor tego rozkazu - to nakazywał on

"aktywność" wobec Budiennego - co jest równoznaczne w nomenklaturze wojskowej z "natarciem i roz biciem" - i nakazywał trzymanie się w zajętych rejonie do 4. 8. wieczór. Dopiero wtedy wolno było Grupie

Op. J. rozpocząć odwrot.

Balszy rozkaz jako uzupełnienie powyższego rozkazu, a mający na celu zmusić Gen. Sawickiego, by atakował Budiennego, został Gr. Op. J. wydany telef. przez ofic. ordyn. por. Potockiego, przyjął go ówczesny kpt. dziś mjr. Szt. Gen. Wojciech FYDA.

Rozkaz ten usuwał dla Gen. Sawickiego wszystkie wątpliwości. Dziś nie przypominamy sobie brzmienia rozkazu Nr. 4213/III. w odniesieniu do 6 D.P.

Za zgodność odpisu:
/-/ nieczytelny.

Za zgodność odpisu:

Stanczyk kph

Protokół

spisany z mjr. Szt. Gen. Fydą Wojciechem jako b. Szefem Oddziału II. Grupy Operacyjnej Jazdy w sprawie zarzutów czynionych Gen. Bryg. Sawickiemu Janowi o nieudolne sprawowanie dowództwa nad Grupą Operacyjną Jazdy, która miała być powodem klęski 2 Dywizji Jazdy pod Klekotowem dnia 3. VIII. 1920 roku.

Pytanie postawione przez Gen. KAWECKIEGO.

Czy Pan Major przywoził dnia 3. 8 rano jakieś rozkazy z Dtwa 2. Armji dla Dcy Grupy Operacyjnej Jazdy? Treść tych rozkazów i gdzie otrzymał je Dca Grupy Oper. Jazdy?

Odpowiedź: W odpowiedzi na meldowaną sytuację do Dtwa Armji dowiedziałem się, że 1/ Brześć wzięty na skutek czego 2/ Armja wydała rozkaz odwrotu na linję Bugu / znalazłem ten rozkaz ówczas w Beresteczku, 3/ w myśl tego rozkazu Grupa Operacyjna Jazdy też ma się wycofać na odcinek, który jej tym rozkazem został przydzielony; pomyslna sytuacja Gr. Oper. Jazdy nie była Armji w chwili wydawania tego rozkazu znana.

Na moje zapytanie co wobec przedstawionej przezemnie sytuacji ma Grupa Jazdy zrobić poszedł Szef Sztabu do Dcy Armji po decyzję, którą podał mi przez oficera sprecyzowaną w następującej formie: nie przerywać rozpoczętej akcji / a może kontynuować rozpoczętą akcję - tu mnie pamięć może mylić / i pozostać jeszcze przez kilka dni na przedpolu poczem w myśl rozkazu operacyjnego. Na moje zapytanie co rozumie Armja przez kilka dni dostałem odpowiedź 2 do 3.

Wręczony przezemnie rozkaz Dca bez zatrzymania się na bryczce w marszu odczytał i wszystko maszerowało dalej zgodnie z ustnym rozkazem Armji, by akcji nie przerywać. Dopiero po przybyciu do miejscowości Baranie i zatrzymaniu się tamże, rozpoczęła się długa narada z udziałem francuzów i dców wyższych na temat co robić.

Z początku przysłuchiwałem się tej naradzie. Słyszac tam zamiary przzerwania rozpoczętej akcji i sądząc, że może nie został rozumiany należycie rozkaz ustny, dwukrotnie meldowałem, że Armja przesyła przezemnie rozkaz ustny późniejszy, nieprzerwania rozpoczętej akcji i po zostania przez kilka dni na przedpolu pomimo odwrotu innych oddziałów 6 D.P.

Pytanie postawione przez pułkownika DRESZERA:

Kiedy Pan Major doręczył rozkaz Dcy Grupy Operacyjnej o wycofaniu się 6 D.P. i łącznie z tem Grupy Operacyjnej Jazdy i do jakiego rejonu?

Czy był rozkaz telefoniczny do Grupy Jazdy ze Sztabu Armji o marszu na Radziwiłków?

Odpowiedź: Pisany rozkaz operacyjny Dowództwa 2 Armji nakazujący wycofanie się 6 D.P. i Grupy Operacyjnej Jazdy do rejonu, który tym rozkazem był określony doręczyłem Dcy Grupy dnia 3. VIII. 1920. około godz. 6 rano w chwili, kiedy Dtwo Grupy rozpoczynało wymarsz z m. Chotyń. Lecz równocześnie z rozkazem pisany przywożłem i rozkaz ustny z Dtwa 2 Armji, który został wydany później jako modyfikacja powyższego pisemnego rozkazu operacyjnego.

Był telefoniczny rozkaz przezemnie przysłany, ten o którym wspominam poprzednio, nie mówił ten rozkaz o marszu na Radziwiłków, lecz o nieprzerwaniu rozpoczętej akcji Grupy, która na Radziwiłków w myśl poprzednich rozkazów dążyła. Kładę na tą różnicę specjalny nacisk, gdyż to drugie ujęcie, tej samej zresztą treści, dawało szerszą swobodę działania.

Za zgodność odpisu:

/-/- nieczytelny.

Za zgodność odpisu:

Staniętyk wph

Zat. 6 Do pisma nr. (L) 626/45
z dnia 27 /wyciąg/ Odpis z odpisu.

Protokół.

spisany z rotmistrzem rezerwy Potockim Romanem w sprawie zarzutów czynionych Gen. Bryg. Sawickiemu Janowi o nieudolne sprawowanie dowództwa nad Grupą Operacyjną Jazdy, które miało być powodem klęski 2 Dywizji Jazdy pod Klekotowem dn. 3. VIII. 1920 roku. -

Pytanie:

Czy, komu, z czyjego polecenia i jakie rozkazy kominikował Pan rotmistrz dla Grupy Operacyjnej Jazdy w nocy z dnia 2 na 3. VIII. 1920.?

Odpowiedź: W nocy z 2 na 3 sierpnia 1920 roku z rozkazu Szefa Sztabu Armji Płk. Marjańskiego, pełniłem służbę inspekcyjną i o ile sobie przypominam, między godz. 12 a 1-szą zakomunikowałem przez telefon oficerowi Grupy Jazdy kpt. Fydzie rozkaz ustny płk. Marjańskiego, aby Grupa Jazdy nie bacząc na rozkaz odwrotowy Dowództwa Frontu, kontynuowała rozpoczętą akcję na Brody. Rozmowa była utrudniona z powodu złych przewodników, starałem się jednak podać sytuację 6 Dywizji, co do której, sądząc z przedwieczornych meldunków, mieliśmy wrażenie, że jest w trakcie zajmowania miasta. Na drugi dzień okazało się, że meldunki 6 Dywizji nie były zupełnie ściśle i sytuacja nie była dla Dywizji tak pomyślna jak płk. Marjańskiemu w czasie mojej rozmowy z oficerem łącznikowym grupy jazdy się wydawało. -

Za zgodność odpisu:

/-/ nieczytelny.

Za zgodność odpisu:

Tanowsky kpt

Zat.

Nr.

Do pisma Nr. (L.)

z dnia

626/4 Załącznik 5.

1927

Inspektorat Jazdy
przy Inspektoracie Armji Nr. 1.

Odpis z odpisu.

L. dz.

/wyciąg/

Wilno, dnia 10. II. 1923 rok

Raport Gen. ROMMLA.

Dla oświetlenia akcji Grupy Operacyjnej Jazdy w dniu 2 i 3 sierpnia 1920 roku pod Brodami stwierdzam co następuje:

Dnia 2 sierpnia 1920 roku Grupa Operacyjna w składzie 1 dyw. jazdy, którą dowodziłem /pułki 9 p. uł., 11 p. uł., 12 i 14 p. uł. i 2 Dyw. Jazdy pod dtwem płk. ORZECZOWSKIEGO/ pułki : 2 p. szw., 5 p. ułanów i 17 p. uł. wymaszerowała z rejonu Surowice - Grzymałówka w kierunku na Chotyń z ogólnym zadaniem rozbitcia sił konnej armji Budiennego, znajdujących się w rejonie m. Brody.-

.....

Poza informacjami o sytuacji własnej jazdy Dowódca Grupy Operacyjnej poinformował mnie, o wycofaniu się 6 Dyw. piech. z rej. lasów na południe od m. Leszniów na podstawie odnośnego rozkazu Dowództwa 2 Armji. Wobec zmienionych sytuacji Gen. Sawicki wydał rozkaz 2 Dywizji Jazdy w składzie 5 p. uł. baterji konnej i 2 p. szwol., by zajęła m. Klek i następnie m. Końiuszki. - 1 Dywizja Jazdy miała przesunąć się przez m. Baranie do m. Bezodnia dla zamknięcia luki pozostawionej przez wfujaącą się 6 Dyw. Piechoty.-

Prosiłem Gen. Sawickiego o wyznaczenie dla 1 dyw. jazdy działań na Radziwiłłów, według dotychczasowego kierunku akcji dywizji, lecz na kilkakrotne moje propozycje Gen. Sawicki kategorycznie nakazał mi spełnienie rozkazu, za które on jako Dca Grupy, ponosi całkowitą odpowiedzialność, - oraz zwrócił moją uwagę na to, że dyskutując z nim były przykład, tembardziej, że ze strony kilku oficerów były próby zbudzenia jakiejś narady nad sytuacją i rozkazami, które skończyły się wobec energicznej interwencji Gen. Sawickiego.

.....

Za zgodność odpisu:
/-/ nieczytelny.

Za zgodność odpisu:

Stanczyk rph